

simple Bestæftigelse, og den ældre Lærling blev da sat til et eller andet af de saakaldte grovere Arbejder for at faae en saadan Vælske i dette Arbejde, at han derved kunde skaffe Mesteren nogen Fortjeneste. Det finere Arbejde, den egentlig finere Del af Gjærningen, var det kun sjældent, at Mesteren lærte ham, men under saadanne Forhold maatte jo den hele gjensidige Interesse, som under de tidligere bestaaende Forhold var tilfiede mellem Mester og Lærling, tabe sig, og Lærlingen, som ikke sølte sig bunden ved den mundtlige Aftale, som havde fundet Sted, higede efter at komme et Sted hen, hvor han kunde tjene noget Mere, eller hvor han kunde faae større Behageligheder end dem, som han havde i den Mesters Hus, hvor han nu havde hjemme. Svad der ogsaa havde bidraget til dette løse Forhold, er den Omstændighed, at det i den senere Tid, navnlig her i Kjøbenhavn, er meget hyppigt, at Lærlingen slet ikke er i Mesterens Hus, ikke hører til Mesterens Familie, ja, at han end ikke i de Tilfælde, hvor han bor hos Mesteren, spiser ved Mesterens Bord, kort sagt, at han bliver betragtet som en Medhjælper eller som et Lyende, hvorved jo det hele mere patriarkalske Forhold bliver opløst. For en saadan Lærling, som var bleven fæd af den Profession, han havde begyndt at lære, var der ingen stor Vanskelighed forbundet med at finde en anden, thi der var Intet, som hindrede en anden Mester i at tage ham i Lære eller tage ham til Medhjælper. Der kunde i det Spøieste blive Spørgsmaal om Erstatning, og da hverken han eller hans Forældre eiede Noget, saa havde det jo ingen Betydning, om han ogsaa blev idømt en Erstatning. Der har været forskjellige Meninger om, hvorvidt Lovgivningen under saadanne Omstændigheder hjemlede Politiet Ret til at bringe ham tilbage til Læren, men ialtsald skulde han da efter vor nu bestaaende Lovgivning først dømmes til at vende tilbage til Læren under en daglig Mulk, thi den tidligere Myndighed, som Politiet havde til at bringe ham tilbage i Læren, er neppe længere gyldig. Manglerne ved den nuværende Tilstand bestode altsaa væsentligt dels deri, at de tvungne Prøver vare bortfaldne, saa at der ikke var nogen Forpligtelse til at vise, at der var lært Noget i Læretiden, og dels deri, at Mesteren ikke var tilbøielig til at antage en Lærling, fordi han ikke havde Sikkerhed for, at Lærlingen vilde blive saa længe hos ham, at de Offre, som han i de første Aar af Læretiden havde bragt, kunde blive vederlagte ved det Arbejde, som Lærlingen gjorde i de sidste Aar af en ringere Løn. Det, som man altsaa maatte søge at faae indført, naar man vilde raade Bod paa Forholdet, var saaledes for det Første Sikkerhed for, at Lærlingen blev i Læren, og dernæst en Forpligtelse for Mesteren til at slutte Læretiden med en saadan Uddannelse, at en Prøve kunde aflægges; men naar dette skulde opnaas, saa var det tillige

nødvendigt at indføre skriftlige Kontrakter, dels fordi de mundtlige Aftaler vilde være meget ufuldstændige, og dels fordi Folk nu engang ikke have saa megen Respekt for mundtlige Aftaler som for skriftlige Kontrakter. Desuden vilde det ogsaa være ønskeligt og nødvendigt at foreskrive nogle Regler for, hvorledes disse Kontrakter skulde indrettes, og hvad de skulde indeholde. For ikke at tale om, at Forældrene sædvanligvis selv ere saa ukyndige i at affatte Kontrakter, at man kan være vis paa, at skriftlige Kontrakter, affattede af dem, ville blive meget ufuldstændige og usylbestgjørende, ja, selv om det er kyndige Folk, som skrive Kontrakterne, ses det dog ofte, at der hist og her findes saadanne Sidedøre, hvorigjennem Parterne kunne slippe bort fra deres Forpligtelser. Det har derfor været Kommissionens Mening, at der paa dette Punkt var Anledning til at skride ind overfor den fulde Kontraktfrihed og tillige til at lade Øvrigheden føre Tilsyn med, at saadanne Bestemmelser, som kunde være skikende for Mesteren og betryggende for Lærlingen, fandtes i Kontrakten. Dette var altsaa Hovedsagen i det Udkast, som Kommissionen har udarbejdet og forelagt Ministeren, og de Bestemmelser, som dette Lovudkast iøvrigt indeholder, ere jo en nødvendig Følge eller slutte sig nødvendigt til den Tante, at man gjør en saadan Kontrakt bindende for et længere Afsrum; thi deraf maa følge, at der ved Kontrakten maa tages Hensyn til de personlige Forhold, under hvilke Lærlingen anbringes. — Naar jeg nu skal udtale mig om selve Indholdet af det foreliggende Lovforslag, vil jeg i Almindelighed sige, at jeg jo selvfølgelig i alt Væsentligt kan slutte mig til det. Jeg anser det for at være paa flere Punkter en Forbedring. Jeg anser de Forandringer, der ere fætte paa enkelte Punkter i Kommissionens Udkast for en Forbedring, paa andre finder jeg det derimod noget tvivlsomt, hvorvidt de Ændringer, der ere fætte i Kommissionens Udkast, ere hensigtsmæssige; men om dem alle gjælder det, at kunde man faae en Lov med det Indhold ud, vilde jeg anse det for at være særdeles ønskeligt og godt. Det være mig tilladt — jeg skal gjøre det meget kort — at henpege paa nogle enkelte Forandringer, hvori der er fætt en Afvigelse fra Kommissionens Udkast. Jeg skal begynde med at bemærke, at det Udkast, som Kommissionen har udarbejdet, i meget Væsentligt slutter sig tilbøielig til en Lov, som gjælder i Frankrig, af 4de Mars 1851. Det er forekommet Kommissionen, at Grundlaget for den hele Sag var et varigt Forhold, og at man derfor maatte gjøre Adskillelse mellem dem, der indtraadte som Medhjælper i Industriens Tjeneste, og dem, der indtraadte som Lærlinge deri. I det ene Tilfælde vare Kontrakterne kun saalange, Parterne befindes at være tjente med hinanden, og i det andet bliver For-